

**DIA INTERNACIONAL DE
LA CIUTAT EDUCADORA 2024**

**La Ciutat Educadora
com a laboratori
d'aprenentatges, ciutadania
i transformació social**

Índex

3	El Dia Internacional de la Ciutat Educadora	17	Comunicació i sensibilització
6	Preparació de la celebració	18	Difusió de la celebració
9	Ideas d'activitats		

DIA INTERNACIONAL DE LA CIUTAT EDUCADORA

Les Ciutats Educadores repensen la ciutat com un ecosistema educatiu inclusiu, dinàmic i en diàleg permanent amb la ciutadania

QUÈ ES?

En un món cada vegada més urbanitzat, els municipis (grans i petits) juguen un paper crucial a l'hora de generar oportunitats educatives que permetin desenvolupar el potencial dels seus habitants

Les **Ciutats Educadores** aposten per crear contextos urbans més humans promovent una visió àmplia de l'educació al llarg i ample de la vida i maximitzant l'impacte educatiu de les seves polítiques municipals.

El Dia Internacional de la Ciutat Educadora és una celebració internacional que té per objectiu crear consciència sobre la importància de la celebració i visibilitzar el compromís dels governs locals per situar-la com a vector generador de benestar, convivència, prosperitat i cohesió social.

PER QUÈ CELEBRAR-LO?

Per...

- Reconèixer i involucrar tots els agents socials implicats en la construcció de la Ciutat Educadora.
- Conscienciar sobre la importància de l'educació a la ciutat per millorar la vida dels seus habitants, generar un clima de qualitat cívica i de convivència urbana.
- Fer visible el compromís dels governs locals i altres agents socials (organitzacions de la societat civil, sector privat, ciutadania, etc.) amb l'educació.
- Sumar i animar a tota la ciutadania a ser part activa en la co-construcció de la Ciutat Educadora.
- Sensibilitzar sobre el compromís i la contribució activa que realitzen els governs locals en la superació dels reptes globals de la humanitat (Objectius de Desenvolupament Sostenible).

Cerca de 380 municipios de 24 païses se han sumado a la celebración desde la primera edición en 2016

QUAN SE CELEBRA?

El dia **30 de novembre** se celebra el Dia Internacional de la Ciutat Educadora, per commemorar que, en aquesta mateixa data, a l'any 1990 va ser proclamada la Carta de Ciutats Educadores durant el primer Congrés Internacional de Ciutats Educadores, realitzat a Barcelona.

Concentrar els actes en una data concreta permet incrementar l'impacte de la difusió, així com posar en relleu que es tracta d'una celebració mundial. No obstant això, les Ciutats poden estendre el programa d'activitats a dies anteriors i/o posteriors, si per qüestions d'agenda no poguessin realitzar accions el dia 30 de novembre.

Tots els municipis, grans mitjans i petits poden celebrar el Dia Internacional

¿QUIÉN PUEDE SUMARSE?

Una celebració que implica tot el municipi:

Govern local

- Lidera
- Genera aliances
- Aporta recursos

Societat civil

- S'involucra
- És proactiva
- Mobilitza

Comunitat educativa

- Sensibilitza
- Genera reflexió
- Dinamitza

Sector privat

- Coopera
- Dóna suport
- Contribueix

LEMA

A la celebració del Dia Internacional de la Ciutat Educadora d'aquest any 2024 volem posar en relleu que la ciutat constitueix **una gran aula d'aprenentatge i un laboratori d'experimentació, de vivència i de coneixement**. Una aula configurada pels seus carrers, places, parcs i equipaments educatius, culturals i esportius, llocs de trobada on es teixeixen relacions humanes i on podem aprendre de la diversitat, de la diversitat de persones, cultures i generacions, cadascuna amb particularitats però presents en un mateix espai. Els nostres municipis són també escenaris de reivindicacions ciutadanes, les quals han permès assolir transformacions socials que formen part de la història de les nostres ciutats.

El concepte de laboratori, que es recull al lema d'enguany, suggereix també aquesta idea de lloc d'experimentació, creació i innovació que són les ciutats. La innovació és un procés continu que requereix flexibilitat, obertura a noves mirades i una actitud col·laborativa. Però aquest procés dinàmic pot implicar tant encerts com, de vegades, errors. Per això, comptar amb la participació ciutadana, avaluar les actuacions i aprendre dels errors és fonamental per al creixement i la millora continua dels nostres municipis. En aquest sentit, per poder avançar, calen polítiques i iniciatives valentes, que parteixin d'una anàlisi de la realitat i del treball en xarxa amb la societat civil. Aquest enfocament permetrà construir comunitats més fortes, resilents i cohesionades, capaces de fer front als desafiaments del futur de manera conjunta i efectiva.

El lema d'aquesta edició és:
“La Ciutat Educadora com a
laboratori d'aprenentatges,
ciutadania i transformació social”

Tal i com recull el preàmbul de la Carta de Ciutats Educadores: “A la ciutat educadora, l’educació transcendeix els murs de l’escola per a impregnar tota la ciutat. Es tracta d’una educació ciutadana, on totes les administracions assumeixen la seva responsabilitat d’educar i transformar la ciutat en un espai de respecte a la vida i la diversitat. La ciutat educadora viu en un procés permanent que té com a finalitat la construcció de comunitat i d’una ciutadania lliure, responsable i solidària, capaç de conviure en la diferència, de solucionar pacíficament els seus conflictes i de treballar pel “bé comú”.

I és, precisament, amb aquesta idea de treballar pel bé comú i de formar una ciutadania reflexiva, responsable i compromesa, que us proposem celebrar el Dia Internacional de la Ciutat Educadora 2024, per a seguir transformant els nostres municipis i ciutats, a través de l’educació, en llocs més inclusius.

Per tot això, el lema triat per a aquest any, mitjançant un procés de consulta a tots els membres és: “La Ciutat Educadora com a laboratori d’aprenentatges, ciutadania i transformació social”.

PLANIFICACIÓ D'ACTES

L'èxit de la celebració depèn en gran mesura de la implicació del major nombre possible d'agents locals i de la seva diversitat.

Per aconseguir-ho és recomanable:

- **Preparar la celebració amb antelació i de forma participativa.** Això facilitarà comptar amb el suport del màxim nombre d'entitats i col·lectius locals, contribuint a que la sentin com a pròpia i a que sumin els seus esforços i idees a l'agenda d'actes municipals.
- **Comptar amb la implicació i participació dels alcaldes i alcaldesses.** Com a màxims responsables del govern local, la seva participació activa té un rol clau per aconseguir que els diferents departaments del govern local se sumin a la celebració i assumeixin com a propis els compromisos de la Carta.
- **Involucrar el major nombre possible de departaments** (a més de l'àrea d'Educació). Per a les diferents àrees municipals, implicar-se en la celebració és una forma de donar a conèixer els projectes que duen a terme i reflexionar sobre com maximitzar el seu impacte educatiu, a través de l'intercanvi i la cooperació. D'aquest coneixement mutu, és possible que sorgeixin noves iniciatives de col·laboració entre àrees que poden resultar molt enriquidores.
- **Comptar amb la comunitat educativa.** L'educació formal juga un paper clau en la formació en valors i pràctiques de ciutadania democràtica. Alhora, pot ser una ocasió propícia per reconèixer la tasca dels i les professionals de l'educació i la seva contribució a la comunitat.
- **Involucrar a entitats, organitzacions i moviments socials.** Les entitats i organitzacions de la societat civil són indispensables en la construcció de Ciutat Educadora. Per aquesta raó, la celebració ha de ser també un bon moment per reconèixer i posar en valor la feina que duen a terme.
- **Planificar una estratègia de comunicació en xarxes socials i altres mitjans** per donar a conèixer el compromís del municipi amb l'educació entre la ciutadania.

ACTIVITATS DESTACADES D'AQUESTA EDICIÓ

Proposem una sèrie d'activitats educatives, informatives i lúdiques amb el objectiu de reflexionar i visibilitzar les millores que la mirada de Ciutat Educadora ha generat a la vida a la ciutat, centrades en aquesta ocasió en les idees de: laboratori, participació ciutadana i transformació social.

- **Experiments simples:** proposar algun experiment simple, segur i divertit que es pugui dur a terme en família o amb la ciutadania a llocs públics.
- **Visita a laboratoris, centres de recerca o universitats** per donar a les seves instal·lacions i projectes.
- **Implicar els Espais Maker (1)** (espais de creació col·laborativa) i **Fab Labs** (taller de fabricació digital) per donar a conèixer la seva activitat i propostes i per a que les persones puguin accedir a eines i recursos per crear i experimentar fent.
- **Activitats organitzades per museus de la ciència o tecnologia:** en cas que la ciutat compti amb aquest tipus de museus, es tractaria de convidar-los a organitzar tallers i demostracions científiques de manera lúdica i accessible a la via pública.
- **Projectes de ciència ciutadana:** es tracta de projectes de recerca que compten amb participació ciutadana, com una forma que la ciutadania

adquireixi nous coneixements i habilitats, i una comprensió més profunda del treball científic, alhora que el treball en xarxa es tradueix en una millora en les interaccions ciència-societat-política, que condueix a una investigació més democràtica. Es tractaria d'explicar els projectes en què poden involucrar-se i convidar la ciutadania a participar en l'observació i el registre de dades, per exemple, d'espècies que formen la biodiversitat local, dades sobre la qualitat de l'aigua, qualitat de l'aire, consum d'energia, nivell de soroll a places, etc.

- **Tallers d'experimentació:** una manera d'experimentar i posar-se al lloc de l'altra persona és fer una dinàmica de joc de rols. Es planteja un problema social i es reparteixen a l'atzar els diferents rols (alcalde/essa, regidors, ciutadania, entitats, director d'escola, etc.), l'objectiu és treballar en grups de 8-10 persones i que, en equip, cada un des del seu rol s'arribi de manera consensuada a una solució. Posteriorment, s'exposen les solucions dels diferents grups, i s'estableix un debat de reflexió sobre com s'han sentit, quins problemes s'han trobat (en el treball en grup i en assumir-ne el rol), quines habilitats han posat en pràctica, i si creuen que la solució és satisfactòria per a tothom.

¹ Ejemplo de un espacio Maker: <https://bidce.org/es/experiencia/49>

- **Experiment social: Com es propaguen els rumors?** Us proposem fer un experiment social per veure com es propaguen els rumors i els problemes que poden generar, debatre sobre la necessitat de contrastar la informació que ens trobem a les xarxes socials i com combatre les fake news. Una altra opció seria abordar l'amenaça de les fake news creades amb intel·ligència artificial.
- **Tallers de co-creació:** diferents tallers de cocreació en funció de franges d'edat (infància, joventut, persones adultes i gent gran) amb metodologies lúdiques que permetin proposar o analitzar i millorar diferents projectes de la ciutat. Proposem realitzar-los a l'aire lliure per fomentar la participació.
- **Llançament de reptes locals** en xarxes socials (per exemple sobre problemes socials, urbanístics, ambientals, etc. per proposar possibles solucions).
- **Enquesta ciutadana sobre l'espai urbà:** mitjançant una enquesta (on-line i/o presencial) analitzar diferents espais urbans de la ciutat i recollir l'opinió de la ciutadania sobre quins aspectes funcionen i quins no, de cara a abordar determinades problemàtiques socials. Es pot combinar amb metodologies d'avaluació més participatives. Podria ser l'inici d'un projecte de transformació participativa d'una plaça/parc/barri.
- **Rutes amb mirada de ciutat educadora:** itineraris guiats oberts a la ciutadania pel municipi i els seus recursos, amb una mirada educativa i amb l'objectiu de potenciar el coneixement de la història local i/o de la biodiversitat present al municipi, les possibilitats que ofereix i reforçar el sentiment de pertinença i la responsabilitat de la seva preservació. Recorreguts urbans que incorporin la perspectiva de gènere.
- **Joc de pistes per descobrir la ciutat:** consisteix en una forma lúdica de recórrer i descobrir la ciutat, els seus llocs emblemàtics, història, serveis, curiositats, etc. a través de diferents enigmes. Es pot premiar la resolució dels enigmes, per exemple, sortejant entre les persones que els hagin resultat correctament entrades a museus municipals, visites guiades, etc.
- **Fira a l'aire lliure:** amb la participació de les organitzacions socials, pensat com un espai per fer difusió dels equipaments i les entitats educatives i culturals de la ciutat.
- **Portes obertes** a diferents equipaments municipals, espais culturals i entitats de la ciutat amb activitats organitzades per a l'ocasió.
- **Visites guiades a institucions governamentals** (debats o diàlegs amb els responsables).
- **Dia d'escola sense parets:** es proposa sortir a l'aire lliure per realitzar l'activitat educativa d'aquell dia, ocupant les places i els parcs de la ciutat, o organitzar alguna visita educativa a llocs emblemàtics de la ciutat, amb l'objectiu de donar visibilitat a la infància i remarcar la importància de la ciutat com a aula a l'aire lliure. Atès que aquest any el dia internacional cau dissabte, es proposa que el dia d'escola sense parets sigui el divendres 29 de novembre.

- **Lliurament del Segell Ciutat Educadora:** la celebració del dia internacional pot ser un bon moment per reconèixer la tasca educativa que fan diferents serveis i entitats de la ciutat. Això no obstant, aquest reconeixement implica una tasca prèvia d'establiment de criteris que han de complir per poder optar a aquest distintiu. El segell, que pot estar penjat a la porta del servei, permet visibilitzar a la ciutadania la feina que es realitza com a ciutat educadora.
- **Biblioteques a l'aire lliure:** ubicació de punts de la biblioteca a diferents llocs de la ciutat.
- **Biblioteca humana:** organització de debats amb urbanistes o científics, que explicarien la seva trajectòria, dificultats trobades i com les han superades, etc.
- **Elaboració i lectura de contes intergeneracionals:** es proposa la generació d'espais de trobada entre infants, joves i persones grans per a l'elaboració de contes intergeneracionals que tinguin a veure amb la temàtica aquest any. S'haurien d'elaborar amb antelació, comptant amb la col·laboració d'escoles, biblioteques, centres de gent gran, etc. I fer lectura pública dels contes el dia 30 de novembre.
- **Tallers tecnològics i de competències digitals per a gent gran** amb la col·laboració de joves.

- **Mural artístic:** elaboració d'un mural sobre el lema de la present edició en algun espai públic amb la participació d'artistes locals i ciutadania
- **Concurs de fotografies:** es proposa convocar un concurs de fotografies entre la ciutadania sobre el lema de la present edició (elements que mostren que la ciutat és un laboratori d'aprenentatges i de ciutadania o que il·lustren les transformacions viscudes a la ciutat). Se suggereix editar un vídeo o una exposició virtual 360 amb una selecció de les millors fotografies que participin al concurs (a tall d'exemple: <https://artspaces.kunstmatrix.com/en/exhibition/11765614/lochkameratag-2023-pinholeday-2023>). Una altra opció seria animar la ciutadania a compartir fotografies per xarxes socials sobre el lema d'aquesta edició o un photocall amb el lema de la jornada.

ACTIVITATS INSTITUCIONALS

- **Sessió conjunta de treball amb diferents equips i serveis municipals** per analitzar la Carta de Ciutats Educadores i les seues implicacions per al municipi. A la Guia Metodològica publicada per l'AICE, es poden trobar orientacions per organitzar aquesta sessió, en funció del moment en què cada ciutat es trobi en aquest procés.
- **Pronunciament públic de l'Alcalde/essa:** Es convida els/les alcaldes/es a realitzar un pronunciament públic a favor de la Ciutat Educadora com a laboratori d'aprenentatges, ciutadania i transformació social. Des del Secretariat es facilitarà un model de declaració perquè les ciutats l'adaptin amb compromisos propis. Convidem les ciutats a compartir aquest acte a través de les xarxes socials, etiquetant el compte de l'AICE ([#EducatingCityDay](#), [@educatingcities](#)).

ACTE DE LLANÇAMENT

- L'AICE oferirà a les ciutats associades la possibilitat de participar en una trobada virtual que comptarà amb una conferència de reflexió i un espai d'intercanvi al voltant del lema de la present edició. Aquest esdeveniment tindrà lloc el dia **28 de novembre, a les 13 CET**, per permetre que les ciutats puguin dedicar el dia 29 o 30 als actes locals. Us agrairíem que us reserveu aquest dia a l'agenda.

ACTIVITATS REEIXIDES D'EDICIONS ANTERIORS

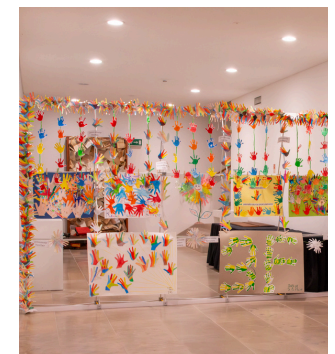
- **Diàleg de la ciutadania amb l'Alcaldessa o l'Alcalde.**
- **Penjar el cartell del Dia al balcó de l'ajuntament, videomappings o projecció del logotip en edificis, hissar la bandera de les Ciutats Educadores.**
- **Organització de conferències, webinars i podcasts.**
- **Creació d'un mapa interactiu del municipi, senyalant els llocs rellevants des d'una perspectiva de Ciutat Educadora, disponible al web municipal.**
- **Trobades o audicions musicals en base a la Cançó de la Ciutat Educadora**
- **Caminada de la Ciutat Educadora.** Caminada inclusiva per redescobrir la ciutat amb una mirada educadora posant l'accent en el patrimoni cultural de la ciutat i per sensibilitzar sobre els principis de la Carta.
- **Reconeixement a persones o entitats rellevants** per a l'educació a la ciutat
- **Organització de plenaris dels diferents consells existents al municipi** (consell infantil, ciutadà, de la gent gran, etc.) per debatre sobre la temàtica proposada per a aquesta edició.
- **Emissió de programes de ràdio monogràfics i/o fer difusió de l'esdeveniment** en premsa/mitjans locals
- **Xarxes socials.** Explicar perquè el municipi és educador (elaboració d'un vídeo promocional amb la ciutadania o entitats i/o donar a conèixer projectes educadors) o bé vídeo-missatges de representants institucionals donant suport a la celebració o donar difusió al material comunicatiu preparat per l'AICE.

ACTIVITATS REEIXIDES D'EDICIONS ANTERIORS

ACTIVITATS REEIXIDES D'EDICIONS ANTERIORS

VIDEORESUM D'EDICIONS ANTERIORS

2023

2020

2022

2019

2021

2018

Vídeo dels municipis:

[2023](#) | [2022](#) | [2021](#)

[2020](#) | [2019](#) | [2018](#)

[2017](#) | [2016](#)

Programació en
cada municipi en
edicions anteriors:

[2023](#) | [2022](#) | [2021](#)

[2020](#) | [2019](#) | [2018](#)

[2017](#) | [2016](#)

MATERIALS DE COMUNICACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

Material audiovisual i gràfic

Per a aquesta edició, l'AICE ha preparat un **cartell** específic amb el lema.

S'anima les ciutats a fer ús del cartell en espais públics del municipi, així com a través dels mitjans i les xarxes socials municipals.

Igual que a l'edició anterior, proporcionarem material publicitari per a xarxes socials amb el lema de la jornada (en format imatge i minivídeo) per anar donant difusió a la celebració els dies previs a l'esdeveniment.

A més, les ciutats membres de l'AICE que organitzin actes per al Dia Internacional poden incorporar als seus materials de comunicació el **logo** personalitzat de la seva ciutat com a Ciutat Educadora. Aquelles ciutats membres que no disposin del logo personalitzat, poden sol·licitar-ho al Secretariat.

Tots els materials estaran disponibles a la web de l'AICE (secció Dia Internacional).

Material complementari

- **Vídeo: La Ciutat Educadora. NOU!**
- **Joc "memory"** d'oposats sobre els valors de la Ciutat Educadora.
- **Origami:** "Ciutat Educadora, ciutat compromesa. I tu: a què et compromets? "
- **Cançó** de la Ciutat Educadora
- **Col·lecció gràfica, animacions i vídeo:** "Ciutats Educadores: 30 anys, 30 llegats"
- **Bandera** commemorativa

DES DEL TERRITORI

Per tal d'aconseguir el major impacte possible recomanem que l'estratègia de difusió de la celebració compti amb la col·laboració dels següents actors:

Alcaldesses i alcaldes

El Dia Internacional de la Ciutat Educadora constitueix una oportunitat òptima per visualitzar el lideratge i compromís de la màxima autoritat local amb l'educació. Una participació activa de les alcaldesses i alcaldes en els actes de celebració i en les campanyes de difusió del Dia Internacional pot afavorir l'atenció dels mitjans de comunicació locals.

És recomanable implicar el departament o gabinet de comunicació de l'ajuntament en el disseny i implementació d'una campanya de difusió adaptada a les característiques i interessos del territori

Mitjans de comunicació

S'anima les ciutats a donar a conèixer les activitats que organitzaran amb motiu del Dia Internacional als mitjans de comunicació del seu territori a través de l'organització d'una roda de premsa, la concessió d'entrevistes per part de l'Alcalde o Alcaldessa als diferents mitjans de comunicació, la publicació d'articles o de missatges en vídeo, etc. La visibilitat en els mitjans de comunicació pot ser d'ajuda a l'hora de reafirmar el compromís de la ciutat amb l'educació i difondre el programa d'actes locals.

Xarxes socials

Els diferents canals de xarxes socials municipals poden ser també bons mitjans per difondre els actes del Dia Internacional i aconseguir la mobilització de la ciutadania.

Senyalització urbana

Els municipis i ciutats poden preparar materials de comunicació per informar de la celebració a l'espai públic a través de banderoles en fanals, marquesines en parades d'autobusos, cartells en punts d'informació de carrer, etc.

Comunitat educativa

És recomanable comptar amb la implicació de la comunitat educativa en la preparació de la celebració. De la mateixa manera, la difusió de la jornada en els centres educatius permetrà donar-la a conèixer també entre l'alumnat, el professorat, les famílies, etc.

Societat civil

El món associatiu compta amb canals de comunicació propis que permeten accedir a grups de persones amb determinats perfils i interessos. En conseqüència, implicar la societat civil en la difusió de la celebració pot contribuir a maximitzar-ne el seu impacte.

DES DEL SECRETARIAT

El Secretariat realitzarà també accions de difusió del Dia Internacional a través de la seva pàgina web i xarxes socials.

Per aconseguir un major impacte comunicatiu, sol·licitem als membres de l'AICE que:

1. **Informin de les activitats de celebració** a través del formulari online que habilitarà el Secretariat per poder actualitzar l'agenda global d'actes.

2. Facin arribar al Secretariat fotografies i / o vídeos dels actes realitzats al municipi.

3. Utilitzin el hashtag **#EducatingCityDay** i etiquetin a l'AICE **@educatingcities** a Instagram, Twitter y Facebook.

Per a més informació:

www.edcities.org/ca/

@educatingcities

**DIA INTERNACIONAL DE
LA CIUTAT EDUCADORA 2024**

**La Ciutat Educadora
com a laboratori
d'aprenentatges, ciutadania
i transformació social**

ASSOCIACIÓ
INTERNACIONAL DE
**Ciutats
Educadores**